

กระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการกองทัพอากาศ ที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย

Impact of Royal Thai Air Force enlisting and training process on Thai society*

วรรณภา พัวเวส**

ดร.วชิระ ชาวหา***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย ดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอนโดย 1) วิเคราะห์เอกสาร และสัมภาษณ์ทหารกองประจำการกองทัพอากาศและบุคคลแวดล้อมทหารกองประจำการกองทัพอากาศ เพื่อสร้างกรอบการวิจัยและรูปแบบจำลองความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ 2) สร้างพัฒนาเครื่องมือ เป็นแบบสอบถาม 3) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่อยู่ระหว่างประจำการ สังกัดกองพันทหารอากาศโยธิน 3 กองบิน และกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ จำนวน 454 คน 4) วิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยโปรแกรม LISREL 8.72

ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ปัจจัยกระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย คือ ปัจจัยกระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 ปัจจัยกระบวนการฝึกอบรม ปัจจัยคุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม ปัจจัยความพึงพอใจในการเป็นทหาร และปัจจัยผลกระทบทางสังคม โดยปัจจัยกระบวนการฝึกอบรมมีอิทธิพลรวมต่อกระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยมากที่สุด 2) รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของข้อมูลเชิงประจักษ์กลมกลืนระดับดี 3) กระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสรุปได้ว่า คุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม

*คณาจารย์นิพนธ์สาขาการศึกษาและการพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการศึกษาและการพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Abstract

The objective of the study is to examine impact of Royal Thai Air Force enlisting and training process on Thai society. The study was conducted in four steps: first, documentation analysis and interviews of air force privates to formulate the conceptual framework and model of the study; second, construction of questionnaires as the research tool ; third, data collection was conducted by using questionnaires as a tool to collect data from the Ground Security Force King Guard Regiment and Anti Aircraft King Guard Regiment in the total of 454 Air Force privates; and four, data analysis and the fit of data with the model were conducted with LISREL 8.72.

The study results: 1) Factors that affected impact of Royal Thai Air Force enlisting and training process on Thai society were recruitment process by the air force privates law in 1954, training process, characteristics of air force privates after training, satisfaction and social impact. The result indicated that training process had affected on enlisting and training process of the air force privates that lead to high influence on social impact. 2) The structural model of the causal model fit the data well. 3) The enlisting and training process of the air force privates that influence on social impact indicated that characteristics of air force privates after training and satisfaction can explain the change in the variance of social impact by 67 percent.

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 72 ได้กำหนดนโยบายแห่งรัฐไว้ว่า “รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อรักษาเอกราช ความมั่นคงของรัฐและผลประโยชน์ของชาติ กำลังทหารพึงใช้เพื่อทำการรบ หรือการสงคราม และป้องกันมิให้เกิดสงคราม เพื่อป้องกันสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อปราบหรือป้องกันการกบฏและการจลาจล เพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐ และการพัฒนาประเทศ” ซึ่งสรุปบทบัญญัตินี้ได้ 2 ประการ คือ

บทบาทการป้องกันประเทศ โดยกองทัพต้องมีความพร้อมด้านกำลังพล อาวุธยุทโธปกรณ์ ในยามสงบและยามสงคราม รวมทั้งต้องสร้างเสริมแสนยานุภาพของกองทัพไทยให้มีขีดความสามารถสูง เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองในทางการเมืองระหว่างประเทศ

บทบาทในการพัฒนาประเทศ กองทัพต้องพัฒนาและใช้ศักยภาพทุกอย่างที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ โดยให้การช่วยเหลือแก่ประชาชน สังคม และประเทศชาติในยามทุรกันดารและเหตุการณ์ไม่ปกติภายในประเทศ

ทหารกองประจำการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกองทัพและประเทศชาติ เพราะนอกจากจะเป็นกำลังพลทางด้านการทหารแล้ว ยังเสริมสร้างความมั่นคงของชาติทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และภูมิรัฐศาสตร์ด้วย โดยทหารกองประจำการได้มาจากพลเรือนของประเทศ ซึ่งทหารกองประจำการเหล่านี้เมื่อเข้าไปอยู่ในกรม กองทหารแล้ว ย่อมต้องอยู่ภายใต้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

และแบบธรรมเนียมทหาร และในบางโอกาส ยังจะต้องปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงอันตราย อันตราย เช่น การปฏิบัติราชการปราบปรามผู้ก่อความไม่สงบภายในประเทศ ดังเหตุการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในขณะนี้ และการปฏิบัติหน้าที่สู้รบกับผู้รุกรานจากภายนอกประเทศตามแนวชายแดน เป็นผลใหญ่ที่เขามาเป็นทหารกองประจำการด้วยความสมัครใจเข้ารับราชการนอຍมาก ทางราชการจึงต้องใช้วิธีการเกณฑ์ทหาร ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 มาตรา 53 บัญญัติว่า “บุคคลมีหน้าที่รับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ” และตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 มาตรา 7 บัญญัติว่า “ชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมาย มีหน้าที่รับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน”

การเกณฑ์ทหารกองประจำการที่ผ่าน ๆ มาทุกปี มักพบปัญหาในกรณีที่มีผู้ที่มีอายุครบเกณฑ์ส่วนใหญ่ไม่สมัครใจที่จะรับใช้ชาติโดยการเป็นทหาร จึงเป็นสาเหตุนำไปสู่การทุจริต ประพฤติมิชอบ มีการสมยอมร่วมมือกันระหว่างผู้ที่ไม่ต้องการเข้ารับราชการทหารกับเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ ๆ รวมทั้งการขาดหนี้ราชการทหาร และการขอลดระยะเวลารับราชการทหารจากการขอลดคุณวุฒิพิเศษ ทำให้กองทัพมีกำลังพลไม่เพียงพอในการปฏิบัติการกิจ และต้องเกณฑ์ทหารเพิ่มขึ้น 30-35% เพื่อไว้ทดแทนกำลังพลที่สูญเสียไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับสถานการณ์บ้านเมืองในขณะนี้ ซึ่งทหารจะต้องพร้อมเสมอเพื่อป้องกันภัยคุกคามจากภายนอกประเทศ และเหตุการณ์ความไม่สงบสุข

ภายในประเทศ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ทหารของไทย ดังนั้นการที่จะได้มาซึ่งทหารกองประจำการที่มีคุณภาพนั้น จำเป็นต้องใช้กระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการที่มีความเหมาะสมที่สุด เนื่องจากกระบวนการเกณฑ์ทหารกองประจำการเป็นเรื่องละเอียดอ่อน มีความเกี่ยวข้องกับประชาชนคนไทยทั่วประเทศ ดังนั้นหากมีปัญหาเกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีผลกระทบต่อสถาบันทหาร รวมทั้งความมั่นคงของชาติด้วย ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งที่ยุวิจัยสนใจที่จะศึกษา และต้องการหาแนวทางดำเนินงานในกระบวนการเกณฑ์ทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่ได้มาซึ่งทหารกองประจำการที่พร้อมด้วยร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ ยินดีที่จะรับใช้กองทัพอากาศและประเทศชาติอย่างแท้จริง เพื่อประสิทธิภาพในด้านการทหารซึ่งจะส่งผลถึงความสงบสุขของสังคม และความมั่นคงของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการเกณฑ์ทหารกองประจำการกองทัพอากาศในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของกระบวนการเกณฑ์ทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่มีผลกระทบต่อทางสังคมไทย
3. เพื่อนำเสนอกระบวนการเกณฑ์ทหารกองประจำการกองทัพอากาศในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่
การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยในพื้นที่กองพันทหารอากาศโยธิน กองบินต่าง ๆ ซึ่งเป็น

ฐานบินปฏิบัติการและฐานบินปฏิบัติการพิเศษ
ซึ่งวางกำลังเครื่องบินสกัดกั้น ได้แก่

- 1.1 กองพันทหารอากาศโยธิน
กองบิน 1 ที่ตั้ง จังหวัดนครราชสีมา
- 1.2 กองพันทหารอากาศโยธิน
กองบิน 4 ที่ตั้ง จังหวัดนครสวรรค์
- 1.3 กองพันทหารอากาศโยธิน
กองบิน 7 ที่ตั้ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 1.4 กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษา-
พระองค์ หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองบัญชา-
การยุทธทางอากาศ ที่ตั้ง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมี
ภารกิจในการป้องกันฐานทัพอากาศจากการถูก
โจมตีทางอากาศ และภารกิจในการจัดกองทหาร-
เกียรติยศในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษากระบวนการ-
การเกณฑ์ทหารกองประจำการกองทัพอากาศ-
ที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย ในประเด็นกระบวนการ-
การเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารตามพระราชบัญญัติ
รับราชการทหาร พ.ศ. 2497 กระบวนการฝึกอบรม
คุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม ความพึงพอใจ
ในการเป็นทหาร และผลกระทบทางสังคม

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
ทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่อยู่ในระหว่าง
ประจำการในปัจจุบัน สังกัดกองพันทหารอากาศ-
โยธิน กองบิน 1 จังหวัดนครราชสีมา กองพัน-
ทหารอากาศโยธิน กองบิน 4 จังหวัดนครสวรรค์
กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 7 จังหวัด
สุราษฎร์ธานี และกรมทหารต่อสู้อากาศยาน
รักษาพระองค์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 1,891 คน
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 454 คน

2.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

2.3.1 ตัวแปรแฝงภายใน 4 ตัว ได้แก่

2.3.1.1 กระบวนการฝึกอบรม
ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ คือ การฝึกวิชาทหาร
การฝึกอบรมวิชาชีพ และการศึกษานอกโรงเรียน

2.3.1.2 คุณลักษณะทหารหลัง-
การฝึกอบรม ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ คือ
ความจงรักภักดี ความเสียสละ ทักษะคิดต่อการเป็น-
ทหาร และการขาดหนี้ราชการทหาร

2.3.1.3 ความพึงพอใจในการเป็น
ทหาร ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ คือ สวัสดิการ
และค่าตอบแทน การปกครองบังคับบัญชา และ-
สภาพของงาน

2.3.1.4 ผลกระทบทางสังคม
ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ คือ โอกาสในการ-
ประกอบอาชีพ ภูมิภาคในการดำรงชีวิต การ-
ถ่ายทอดพฤติกรรมความเป็นทหารสู่ครอบครัวและ
สังคม และโอกาสในการรับราชการทหาร

2.3.2 ตัวแปรแฝงภายนอก 1 ตัวแปร
คือ กระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารกอง-
ประจำการตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. 2497 ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ คือ
หมวดที่ 1 บททั่วไป หมวดที่ 2 การยกเว้น
หมวดที่ 3 การลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอ
หมวดที่ 4 การเรียกคนเข้ากองประจำการ
หมวดที่ 5 การตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ
หมวดที่ 6 การปลด หมวดที่ 7 บทกำหนดโทษ

3. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยระหว่าง
เดือนตุลาคม 2550 ถึงเดือนมีนาคม 2552

สมมติฐานของการวิจัย

1. กระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลกระทบทางสังคม
2. กระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อ กระบวนการฝึกอบรม คุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม และความพึงพอใจในการเป็นทหาร
3. กระบวนการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลกระทบทางสังคม
4. กระบวนการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อคุณลักษณะของทหารหลังการฝึกอบรม
5. คุณลักษณะของทหารหลังการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ และมีอิทธิพลต่อผลกระทบทางสังคม
6. กระบวนการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการเป็นทหาร
7. ความพึงพอใจในการเป็นทหารมีความสัมพันธ์ และมีอิทธิพลต่อผลกระทบทางสังคม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้อาศัยพระราชบัญญัติการรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 ทฤษฎีระบบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเกณฑ์ทหารกองประจำการทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการสังเคราะห์งานวิจัยและศึกษาเอกสาร นโยบายและระเบียบต่าง ๆ ของกองทัพอากาศ เสนอเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้ทราบกระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการกองทัพอากาศในปัจจุบัน
2. ได้ทราบกระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อสังคมไทย
3. เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาทหารกองประจำการกองทัพอากาศให้เป็นทหารที่มีประสิทธิภาพ และเป็นประชากรที่มีคุณภาพหลังปลดประจำการ
4. เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายกระบวนการเกณฑ์ทหารกองประจำการกองทัพอากาศในอนาคต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการ หมายถึง กระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ที่ทหารกองประจำการต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 รวมทั้งระเบียบนโยบายต่าง ๆ ของกองทัพ ได้แก่ การคัดเลือก (การเกณฑ์)บุคคลเข้ามาเป็นทหารกองประจำการ ได้รับการฝึกอบรมที่กองทัพจัดให้เพื่อให้ได้ทหารหลังการฝึกอบรมที่มีคุณลักษณะของทหารที่มีความพึงพอใจในการเป็นทหาร จนกระทั่งทหารปลดประจำการ และส่งผลกระทบต่อผลกระทบทางสังคมทั้งทางบวกและทางลบ
2. การเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหาร หมายถึง การเรียกเกณฑ์พลเมืองชายไทยเข้ารับราชการทหาร ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 เป็นทหารกองเกินซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์และยังไม่ถึง 30 ปีบริบูรณ์ เป็นผู้ที่อยู่ใน

ระหว่างจะต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ มีกำหนด 2 ปี ผู้ใดหลีกเลี่ยง หลบหนี ไม่เข้ารับ การคัดเลือกเขากองประจำการ มีความผิดต้อง จำคุกไม่เกิน 3 ปี

3. ทหารกองประจำการ หมายถึง ชาย-ไทยที่ผ่านการเกณฑ์ (คัดเลือก)ตามพระราช-บัญญัติการรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 ให้เป็น ทหารกองประจำการและประจำการในกองทัพ-อากาศ ซึ่งจะต้องรับราชการเป็นเวลา 2 ปี แบ่งเป็น 2 ผลัดโดยผลัดที่ 1 จะเข้ามาในเดือนพฤษภาคม ของทุกปี และผลัดที่ 2 จะเข้ามาในเดือนพฤศ-จิกายนของทุกปีในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาทหาร-กองประจำการผลัดที่ 1 และ 2/ 2550 และผลัดที่ 1 /2551

4. พระราชบัญญัติการรับราชการทหาร หมายถึง พระราชบัญญัติการรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 ระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ของกองทัพ ที่เกี่ยวข้องของการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารกอง-ประจำการ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นทหาร-กองประจำการที่อยู่ระหว่างประจำการในปัจจุบัน สังกัดกองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 1 จังหวัด-นครราชสีมา กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 4 จังหวัดนครสวรรค์ กองพันทหารอากาศโยธิน กองบิน 7 จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ กรมทหาร ต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ จังหวัดปทุมธานี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กฎแห่งความ-ชัดเจน (Rule of Thumb) ที่ชูแมคเกอร์และโลแมกซ์ แสร์และคณะ (Schumacker & Lomax, 1996;

Hair et al., 1998 อ้างอิงจาก นางลักษณะ วิรัชชัย, 2542, หน้า 311 ได้เสนอให้ใช้การวิเคราะห์ด้วย-ตัวแปรพหุ คือใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10-20 คนต่อ ตัวแปรในการวิจัย 1 ตัวแปร การวิจัยครั้งนี้กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 คน ต่อ 1 ตัวแปร ได้ขนาด-กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 454 คน ส่วนการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

1. แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ประกอบ-ด้วยแบบสอบถามย่อย 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำ-สั้น ๆ ของแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2-6 เป็นแบบสอบถามความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อกระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหาร-กองประจำการที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย เป็นการ-เลือกตอบมาตราส่วน-ประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีความหมายของค่าคะแนน 0 - 5 (Likert,1970; Wender, 1995; Haladyna, 2002, p. 93)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามตัวแปรกระบวนการ-เกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารกองประจำการ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับกระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารตาม พระราชบัญญัติรับราชการ ทหาร พ.ศ. 2497

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามตัวแปรกระบวนการ ฝึกอบรม

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามตัวแปรคุณลักษณะ ทหารหลังการฝึกอบรม

ตอนที่ 5 เป็นข้อคำถามตัวแปรความพึงพอ-ใจในการรับราชการทหาร

ตอนที่ 6 เป็นข้อคำถามตัวแปรผลกระทบ-ทางสังคม

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ที่มีความเชี่ยวชาญและเกี่ยวข้องกับการเกณฑ์ทหารกองประจำการเป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถาม

2.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือทหารกองประจำการที่อยู่ระหว่างประจำการสังกัดกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ จังหวัดปทุมธานีได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 48 ชุด นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้ความคงที่ภายใน (Internal Consistency Reliability) เนื่องจากเป็นการหาความเชื่อมั่นจากแบบสอบถามฉบับเดียวทดลองใช้ครั้งเดียว ประเมินค่าความเชื่อมั่น ในรูปสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient) แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น .91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลและนำแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 28 สิงหาคม – 5 กันยายน 2551

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อทราบลักษณะการแจกแจงของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติบรรยาย ความถี่ ร้อยละ เป็นการยืนยันว่ากลุ่มบุคคลที่ให้อ้อม้อมมีการกระจาย และเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา

2. วิเคราะห์การแจกแจงของตัวแปรแต่ละตัว โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วน-

เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความผันแปร ค่าความเบ้ และความโด่ง

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Coefficient Correlation) ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ 21 ตัวแปร

4. ยืนยันความตรงเชิงโครงสร้างของการวัดตัวแปรสังเกต ด้วยการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ว่าตัวแปรสังเกตได้ในชุดตัวแปรแฝงหนึ่ง ๆ มีความเหมาะสมในการเป็นตัวแทนการวัด (Construct Validity)

5. วิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ (Structural Model) ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการเกณฑ์และฝึกอ้อม้อมทหารกองประจำการที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย เพื่อทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป LISREL (LISREL Version 8.72) วิเคราะห์ความกลมกลืน (Goodness of Fit)

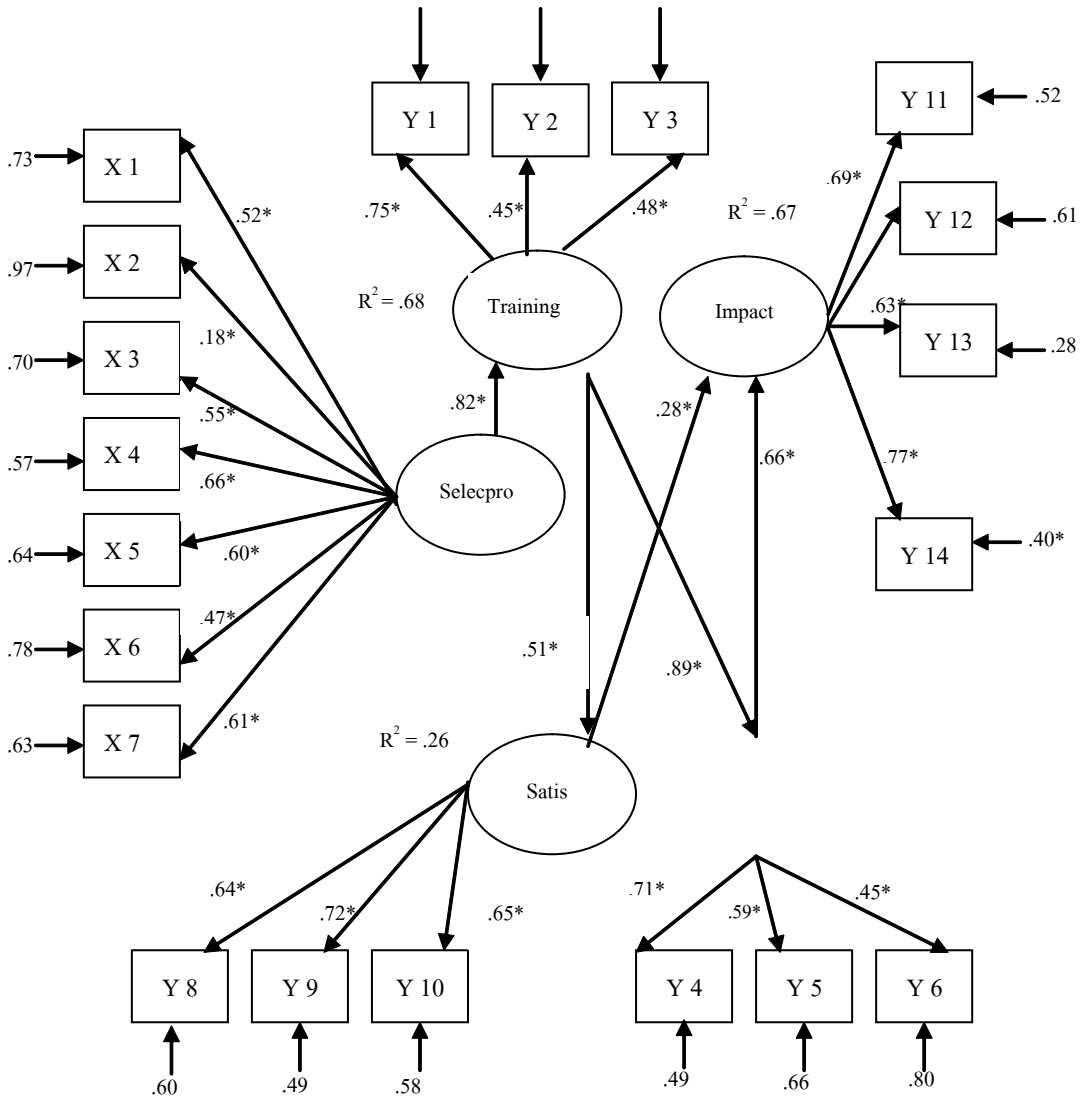
6. วิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการเกณฑ์และฝึกอ้อม้อมทหารกองประจำการที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย จากรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ ที่วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ (LISREL Output EF)

สรุปผล

โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของกระบวนการเกณฑ์และฝึกอ้อม้อมทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยที่ปรับแล้ว มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ผลการทดสอบค่าไค-

สแควร์ (χ^2) = 313.61 ที่องศาอิสระ (df) = 156 ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (ผลหารของค่าไค-สแควร์ด้วยองศาอิสระ) ได้เท่ากับ 2.01 ถือว่าโมเดลมีความสอดคล้องระดับดี ที่ค่าผลลัพธ์

น้อยกว่า 5 (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ และสมชาติ สว่างเนตร, 2535 หน้า 41) RMSEA = .074 มีนัยสำคัญที่ระดับ $p < .05$ ดังแสดงในภาพที่ 1 ตารางที่ 1

* $p < .05$

Chi-square / df = 2.01 , RESEA = 0.047

ภาพที่ 1 รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ปรับแล้ว

ตารางที่ 1 แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์ห้อทธิพลของตัวแปรรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ

ตัวแปรผล ตัวแปรเหตุ	Training			Postchar			Satis			Impact		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
Selecpo	.82*	-	.82*	.73*	.73*	-	.42*	.42*	-	.59*	.59*	-
	(0.07)		(0.07)	(0.07)	(0.07)		(0.08)	(0.08)		(0.07)	(0.07)	
Training	-	-	-	.89*	.89*	-	.51*	-	.51*	.72*	.72*	-
				(0.08)	(0.08)	-	(0.12)	-	(0.12)	(0.09)	(0.09)	-
Postchar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.66*	-	.66*
										(0.09)		(0.09)
Satis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.28*	-	.28*
										(0.06)		(0.06)

RMSEA <.05, GFI = 0.94, RMR = 0.030, ตัวเลขในวงเล็บ = ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน, * Significant P<.05

ตัวแปร ความเที่ยง	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	Y1	Y2	Y3
	.27	.03	.30	.43	.36	.22	.37	.57	.20	.23
ตัวแปร ความเที่ยง	Y4	Y5	Y6	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14
	.51	.34	.20	.40	.51	.42	.48	.39	.72	.60

R² ของสมการโครงสร้าง Training = .68 Postchar = .79 Satis = .26 Impact = .67

เมตริกซ์สหสัมพันธ์ตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝง	Training	Postchar	Satis	Impact	Selecpo
Training	1.00				
Postchar	0.91	1.00			
Satis	0.50	0.45	1.00		
Impact	0.71	0.79	0.59	1.00	
Selecpo	0.84	0.72	0.41	0.61	1.00

ผลกระทบทางสังคมได้รับอิทธิพล โดยอ้อมจากกระบวนการฝึกอบรม ผ่านคุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรมและความพึงพอใจในการเป็นทหาร มีค่า 0.72 อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ คุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรมได้รับอิทธิพลตรงจากกระบวนการฝึกอบรม มีค่า 0.89 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลกระทบทางสังคม ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากคุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม มีค่า 0.66 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความพึงพอใจในการเป็นทหาร ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากกระบวนการฝึกอบรม มีค่า 0.51 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลกระทบทางสังคม ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากความพึงพอใจในการเป็นทหาร มีค่า 0.28 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาความสามารถในการพยากรณ์อิทธิพลของเส้นทางในรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุ ของปัจจัยทั้ง 5 พบว่าเส้นทางอิทธิพลของปัจจัยคุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม อธิบายได้มากที่สุดถึงร้อยละ 79 รองลงมาคือ เส้นทางอิทธิพลของปัจจัยกระบวนการฝึกอบรม อธิบายได้ร้อยละ 68 เส้นทางอิทธิพลของปัจจัยผลกระทบทางสังคม อธิบายได้ร้อยละ 67 และเส้นทางอิทธิพลของปัจจัยความพึงพอใจในการเป็นทหาร อธิบายได้ร้อยละ 26 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 4 แนวทางซึ่งเมื่อพิจารณาค่าเมตริกสหสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงในรูปแบบที่ศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ของกระบวนการฝึกอบรมกับคุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม สูงที่สุดมีค่า 0.91 รองลงมาคือความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของทหารหลังการฝึกอบรมกับผลกระทบทางสังคม มีค่า 0.84 และความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในการเป็นทหารกับกระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 ต่ำที่สุดมีค่า 0.41

อภิปรายผล

ผลการวิจัยความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุกระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. กระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลกระทบทางสังคม กล่าวคือ กระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลกระทบทางสังคม ผ่านกระบวนการฝึกอบรม คุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรมและความพึงพอใจในการเป็นทหาร ทั้งนี้เนื่องจาก สภาพปัจจุบันประเทศไทยไม่ประสบปัญหาภาวะภัยคุกคามจากภายนอกประเทศ หรือการมีสงครามขนาดใหญ่ ดังนั้นการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารเข้ากองประจำการไม่ใช่สำรองไว้เพื่อการรบเพียงอย่างเดียว หากแต่คัดเลือกเข้ามาตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 ที่กำหนดให้ชายไทยทุกคนมีหน้าที่ต้องรับราชการทหาร และเมื่อกำลังพลอยู่ระหว่างประจำการ จะได้รับการฝึกอบรมวิชาทหารและวิชาการเพื่อให้มีความรู้ความสามารถเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัยและมีคุณภาพ หลังปลดประจำการแล้วสามารถนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์จากการเป็นทหารกองประจำการไปใช้ในการดำรงชีวิตจนประสบความสำเร็จทั้งในด้านโอกาสในการทำงาน และการใช้ชีวิต ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันว่ากองทัพเป็นสถาบันที่ผลิตบุคคลที่มีคุณภาพให้แก่สังคม และประเทศ

2. กระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497

มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกระบวนการฝึกอบรม คุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม และความพึงพอใจในการเป็นทหาร กล่าวคือ กระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 มีอิทธิพลทางตรงต่อกระบวนการฝึกอบรม และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อคุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม และความพึงพอใจในการเป็นทหารผ่านกระบวนการฝึกอบรม ทั้งนี้เนื่องจาก กระบวนการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 ทำให้ได้ทหารกองประจำการที่มีพื้นฐานที่แตกต่างกันทั้งวิถีการดำเนินชีวิต คุณวุฒิ และฐานะทางสังคม เป็นต้น และเมื่อกองทัพได้ให้การฝึกอบรมทั้งด้านวิชาทหารและวิชาการ ให้การขัดเกลาในค่านิยมพฤติกรรม และทัศนคติ จนทำให้ได้คุณลักษณะของทหารที่พึงประสงค์ของกองทัพ มีความจงรักภักดี มีความเสียสละ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นทหาร มีความพึงพอใจต่อสวัสดิการต่าง ๆ ที่ทางราชการจัดให้ ถึงแม้จะไม่พอเพียงหรือสะดวกสบายกว่าก่อนการเข้ามาเป็นทหารกองประจำการ มีความพอใจในการปกครองบังคับบัญชา และการะงานที่ได้รับมอบหมาย จนสามารถอยู่รับราชการครบ 2 ปี โดยไม่ขาดหนีราชการทหาร หรือขอลดระยะเวลารับราชการ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยกระบวนการอบรมประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของกองทัพ

3. กระบวนการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อผลกระทบทางสังคม กล่าวคือ กระบวนการฝึกอบรมไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลกระทบทางสังคม แต่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อ

ผลกระทบทางสังคมผ่านคุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรมและความพึงพอใจในการเป็นทหาร ทั้งนี้เนื่องจาก การที่ทหารกองประจำการ ปลดประจำการแล้ว มีโอกาสในการประกอบอาชีพ มีวุฒิภาวะในการดำรงชีวิต สามารถถ่ายทอดพฤติกรรมการเป็นทหารสู่ครอบครัวและสังคม และมีโอกาสในการรับราชการทหาร ได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของทหารเอง หลังจากการฝึกอบรมและความพึงพอใจในการเป็นทหาร และขึ้นอยู่กับว่าทหารมีความคาดหวังในสิ่งที่จะได้รับจากการเป็นทหารกองประจำการเท่าใด ซึ่งตามแนวคิดทฤษฎีความคาดหวัง คือ ความต้องการ ความมุ่งมั่น หรือการคาดการณ์ของบุคคลต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่ง เพื่อให้กระทำตามสิทธิหรือหน้าที่ และความรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง โดยมีมาตรฐานของตนเป็นเครื่องวัด ซึ่งการประเมินค่าของแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งชนิดเดียวกัน ก็อาจแตกต่างกันได้โดยความคาดหวังของบุคคลจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์ที่ผ่านมา ระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่าจะทำได้ ผลตอบแทนหรือความพอใจที่จะได้ และโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนนั้น

4. กระบวนการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลตรงต่อคุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรม แสดงให้เห็นว่ากระบวนการฝึกอบรมต่าง ๆ ที่กองทัพอากาศจัดให้ทหารกองประจำการระหว่างประจำการ สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิด ความเชื่อ หรือความรู้สึกของทหารกองประจำการต่อการรับราชการทหาร ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งการยอมรับและปฏิเสธ หากกำลังพลเหล่านี้ยอมรับการปฏิบัติของกองทัพ กองทัพ

ก็จะได้อำนาจพลที่มีคุณภาพ สามารถดำรงภารกิจของกองทัพให้สำเร็จลุล่วงตามจุดมุ่งหมายได้ในทางตรงกันข้ามหากกำลังพลเหล่านี้ปฏิเสธหรือไม่ยอมรับการปฏิบัติของกองทัพ ก็จะทำให้กองทัพสูญเสียกำลังพลจากการขาดหนี้ราชการได้

5. คุณลักษณะทหารหลังการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลตรงต่อผลกระทบทางสังคม ทั้งนี้ การที่ทหารกองประจำการได้เข้าประจำการเปลี่ยนจากบุคคลพลเรือนเป็นทหารได้รับการฝึกอบรมและขัดเกลาทางสังคมจนเป็นกำลังพลที่พึงประสงค์ของกองทัพ ซึ่งกระบวนการขัดเกลาทางสังคม เป็นการได้รับการอบรมตามความสำคัญและจำเป็นเพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการแสดง “บทบาท” เอซซีโอนี (Etzioni, 1975, p. 245) และกระบวนการขัดเกลาทางสังคมดังกล่าว มีความสำคัญอย่างมากที่ทำให้สมาชิกเกิดภาวะผูกพันต่อสังคมในแง่การยึดถือคุณค่าของสังคมนั้นและแสดงพฤติกรรมที่แสดงถึงการดำเนินบทบาทตามความคาดหวังของสังคม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของกระบวนการว่าจะสามารถขัดเกลาและอบรมให้สมาชิกเรียนรู้และยอมรับต่อระบบจนถือเป็นความรับผิดชอบที่จะนำเอาคุณค่าและความคาดหวังต่อบทบาทนั้นมาเป็นแนวทางปฏิบัติที่ตนเองพึงพอใจ (Cuff and Payne, 1984, pp. 46-47)

6. กระบวนการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลตรงต่อความพึงพอใจในการเป็นทหาร แสดงว่าการฝึกอบรมที่ทหารกองประจำการได้รับ อันได้แก่ การฝึกอบรมวิชาทหาร การฝึกอบรมวิชาชีพ และการศึกษานอกโรงเรียน ทำให้ทหารกองประจำการที่อยู่ในระหว่างประจำการที่อยู่ในระหว่างประจำการ มีความพึงพอใจใน

สวัสดิการและค่าตอบแทนที่ทางราชการจัดให้ ไม่ว่าจะเป็นเงินเดือน เบี้ยเลี้ยง เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม อาหาร ที่พักอาศัย และสวัสดิการอื่น ๆ มีเวลาส่วนตัวและพักผ่อนอย่างเพียงพอ ความพึงพอใจต่อการบังคับบัญชา การได้รับการดูแลทุกข์สุขอย่างสม่ำเสมอของผู้บังคับบัญชาระดับสูง การให้ความใกล้ชิดและปกครองบังคับบัญชาด้วยความยุติธรรมของผู้บังคับบัญชาระดับล่าง มีผลทำให้ทหารกองประจำการมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น มีขวัญและกำลังใจในการอยู่รับราชการ สอดคล้อง ทายาท ศรีปลั่ง (2547, หน้า 66) กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้พนักงานอยู่กับองค์กรโดยไม่อยากไปไหน ปัจจัยแรกคือการเจริญเติบโต และพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพของตนเองภายในองค์กร รวมถึงโอกาสในการฝึกอบรมต่าง ๆ ให้ตนเองมีความสามารถมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของไอเซนเบิร์กและคณะ (Eisenberg, et al., 1990, pp.51-59) ที่พบว่า การที่ข้าราชการได้รับผลตอบแทนที่เขา รู้สึกว่ามีความยุติธรรมเหมาะสมทำให้เขารู้สึกพึงพอใจ ต้องการปฏิบัติงานในหน่วยต่อไป ทั้งนี้ ความพึงพอใจจะไม่เกิดขึ้นถ้าบุคคลที่ทำงานนั้นไม่ได้รับสิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม และประสิทธิภาพในการทำงานนั้นเป็นผลมาจากความสามารถและลักษณะนิสัยเฉพาะตัวของบุคคล ประกอบกับการฝึกอบรมตามกระบวนการที่ถูกต้อง

7. ความพึงพอใจในการเป็นทหารมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลตรงต่อผลกระทบทางสังคมแสดงว่า ความพึงพอใจของทหารกองประจำการในระหว่างประจำการต่อสวัสดิการและค่าตอบแทนที่ทางราชการจัดให้ ทำให้ทหาร-

กองประจำการอยู่ประจำการจนครบวาระปลดประจำการในระยะเวลา 2 ปี และเมื่อปลดประจำการไปแล้ว มีโอกาสในการทำงานมากขึ้น โดยมีสมุดประจำตัวทหารกองหนุน (สค.8) เป็นเครื่องยืนยันว่าเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในสายตาของผู้บริหารสถานประกอบการ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับระหว่างประจำการไปประกอบอาชีพได้ ประกอบกับการผ่านการเป็นทหารกองประจำการทำให้มีวุฒิภาวะในการดำรงชีวิต เป็นคนที่มีระเบียบวินัย มีคุณค่าและทำประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและสังคม สามารถถ่ายทอดพฤติกรรม การเป็นทหารสู่ครอบครัวและสังคม โดยการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของชาติ ไม่กระทำความผิดกฎหมายหรือถูกระเบียบข้อบังคับของบ้านเมือง สามารถเป็นผู้นำชุมชนในการพัฒนาความเจริญของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น และมีโอกาสได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นผู้มีเกียรติและศักดิ์ศรีในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันจะนำไปสู่การมีโอกาสในการรับราชการทหารและมีความก้าวหน้าในอาชีพทหารต่อไป

แนวทางการเกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารกองประจำการ กองทัพอากาศในอนาคต

แนวทางที่ 1 กองทัพอากาศ เกณฑ์ (คัดเลือก) ทหารกองเกินเพื่อเข้าประจำการตามคุณวุฒิที่ตรงกับภาระงานที่กองทัพต้องการ เป็นตำแหน่งทางราชการทหารตำแหน่งหนึ่งที่ได้รับอัตราเงินเดือนตามคุณวุฒิ และอยู่รับราชการ 2 ปี จึงปลดประจำการ

แนวทางที่ 2 กองทัพอากาศรับสมัครบุคคลเมื่อมีอายุครบ 18 ปี ขึ้นทะเบียนเป็นทหาร-

กองเกิน และจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.6 หรือ ปวช.) เข้ากองประจำการ และให้รับราชการอยู่ในกองทัพ 4-5 ปี ระหว่างที่รับราชการ กำลังพลทุกคนจะได้รับการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่กองทัพจัดให้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เมื่อกำลังพลสำเร็จการศึกษาแล้วจะถูกปลดประจำการและได้รับปริญญาตรี

แนวทางที่ 3 กองทัพอากาศพิจารณา รับทหารกองประจำการที่มีคุณวุฒิประกาศนียบัตรชั้นสูง/เทียบเท่า ขึ้นไปที่สมัครใจอยู่รับราชการครบ 2 ปี โดยไม่ขอใช้สิทธิพิเศษลดระยะเวลา รับราชการจากการปลดคุณวุฒิ และมีความประพฤติดี เข้ารับการศึกษาต่อ ณ โรงเรียนจ่าอากาศ หรือพิจารณาให้เข้ารับการศึกษาเพื่อเป็นข้าราชการในส่วนกองทัพอากาศทันทีหลังปลดประจำการ

แนวทางที่ 4 กองทัพอากาศพิจารณารับสมัครบุคคลที่มีอายุครบเกณฑ์รับราชการทหารทุกคนเข้ารับราชการโดยไม่ต้องเกณฑ์ (คัดเลือก) และให้กำลังพลดังกล่าวผลัดกันเข้ากองประจำการคราวละ 6 เดือน จนครบ 2 ปี

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษากระบวนการเกณฑ์ และฝึกอบรมทหารกองประจำการ ในกองทัพบก และกองทัพเรือที่มีทหารกองประจำการ ประจำการอยู่ เพื่อเปรียบเทียบและหารูปแบบกระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการที่เหมาะสมและไม่มีผลกระทบในทางลบกับตัวทหารกองประจำการ กับกองทัพ และกับสังคม เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 ต่อไป

2. ควรศึกษา ทบทวนและแก้ไข พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 เสียใหม่ เพื่อลดการสูญเสียงบประมาณของกองทัพ ในบางกรณี เช่นการสูญเสียจากการปลดคุณวุฒิ การขาดหนีราชการ ซึ่งทำให้กองทัพต้องเกณฑ์ทหารกองประจำการเพื่อไว้ 30-35% เพื่อทดแทน การขาดกำลังพล

เอกสารอ้างอิง

- กองสัสดี หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง. (2547). *พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช 2497*. กรุงเทพฯ: สุทรไพศาล.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ และสมชาติ สว่างเนตร. (2535). *การวิเคราะห์เส้นโยงด้วยลิสเรล: สถิติ*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรล: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทายาท ศรีปลั่ง.(2547). *วารสารการบริหารคน สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ด้านสหวิชาการพิมพ์ จำกัด.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. (2540). *ราชกิจจานุเบกษา*. ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก, วันที่ 11 ตุลาคม 2540.
- Cuff, E.C., and Payne, G.C.F. (1984). *Perspectives in Sociology*. (2nd ed.). London: George Allen & Unwin .
- Eisenberg, R. , Fasolo, P., & Davis-Lamastro, V. (1990). Percieved organizational support and employee: Diligence, Commitment, and Innovation. *Journal of Applied Psychology*.74(52).
- Etzioni, A. (1975). *A comparative of complex organizations. Revised and Enlarged edition*. NY: Free Press.
- Haladyna, T.M. (2000). *Essentials of standardized achievement testing validity and accountability*. Boston, MA.: Allyn and Bacon.
- Joreskog, G. K., & Sorbom, D. (1993). *LISREL 8: Structuralequation modeling with the SIMPLIS comand language* (4th ed.) Hillsdale, NJ.: Laurence Erlbaum.
- Likert, R. (1970). A technique for the measurement of attitudes. In G.F. Summers (Ed.) *Attitude measurement*. 149-158. Chicago, IL, Rand McNally & Company.
- Schumacker, R.E.; & Lomax, R.G. (1996). *A Beginner's Guide to Structureal Equation Modeling*. N.J.: Lawrence Erbaum Associates.